

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **P. S.**, zastoupen JUDr. Jiřím Dvořákem, advokátem se sídlem Hálkova 24, Plzeň, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Plzni**, se sídlem Hálkova 14, Plzeň, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 7. 2007, čj. 5805/07-1100-402099, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 9. 2009, čj. 30 Ca 88/2007 - 54,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 8. 9. 2009, čj. 30 Ca 88/2007 - 54, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Vymezení věci

[1] Rozhodnutím žalovaného blíže označeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo změněno rozhodnutí Finančního úřadu v Plzni (dále jen „správce daně“) ze dne 26. 9. 2006, čj. 274730/06/138912/0377, tj. platební výměr na daňové penále na dani z příjmů obyvatelstva za zdaňovací období roku 1991 tak, že bylo zvýšeno vypočtené penále o 126 463 Kč na celkovou částku 179 253 Kč.

[2] Žalobce se proti rozhodnutí žalovaného bránil žalobou ke Krajskému soudu. Uplatnil přitom zejména následující námitky. Správce daně původně vyměřil daňovou povinnost platebním výměrem z 15. 10. 1994 se splatností 27. 12. 1994. Žalobce byl přesvědčen, že poté nebyl více jak 10 let žádným způsobem zpraven o jakýchkoli úkonech směřujících k vybrání daňové povinnosti. Teprve 14. 3. 2006 obdržel exekuční příkaz ze dne 6. 3. 2006, čj. 65334/06/138942/2695. Při podání řádného opravného prostředku proti tomuto rozhodnutí žalobce namítl promlčení práva na vybrání daně, neboť podle jeho názoru po dobu nejméně 10 let žádný relevantní úkon nebyl učiněn, natož aby o něm byl on sám zpraven.

[3] Žalobce dále tvrdil, že podal řádně a včas námitku promlčení práva vybrat daň v důsledku uplynutí lhůty stanovené v § 70 odst. 1 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“), kterou však žalovaný zamítl. Tento postup odůvodnil vydáním exekučního příkazu čj. 87706/00/138941/0766, jenž měl být žalobci doručen 7. 4. 2000 a v důsledku toho mělo dojít k přerušení lhůty. Z doručky údajně prokazující jeho doručení je však podle žalobce pouhým pohledem zřejmé, že podpis na ní není podpisem žalobcovým. Žalovaný nezkoumal, zda byla přerušena promlčecí lhůta, ani nesdělil žalobci, že má ve spise důkaz o přerušení běhu lhůty tak, aby bylo možno provést dokazování o doručení případného přerušujícího úkonu. Žalovaný se tudíž nevypořádal s odvolací námitkou o marném uplynutí promlčecí doby. Žalobce též navrhl provedení důkazu znaleckým posudkem z oboru grafologie, a to za účelem ověření pravosti žalobcova podpisu na sporné doručence. V této souvislosti dále poukázal na řízení vedené ve věci citovaného exekučního příkazu u Krajského soudu v Plzni pod sp. zn. 57 Ca 93/2006 a navrhl připojení tohoto spisu.

[4] Dne 8. září 2009 proběhlo ve věci ústní jednání, v jehož průběhu obě strany setrvaly na svých stanoviscích. Žalobcův zástupce v závěrečné řeči mj. opětovně poukázal na výše citovaný spis Krajského soudu v Plzni. V tomto již pravomocně skončeném řízení byl veden spor o rozhodnutí, jímž byly zamítnuty žalobcovy námitky proti exekučnímu příkazu z roku 2000. Řízení bylo zastaveno poté, co žalobce vzal žalobu zpět, neboť správce daně vydal rozhodnutí, kterým exekuci zrušil. Uznal totiž, že právo vybrat daň z příjmů obyvatelstva za rok 1991 je u žalobce promlčeno, jelikož o vydání exekučního příkazu z března 2000 nebyl žalobce zpraven.

[5] Krajský soud žalobu v záhlaví blíže označeným rozsudkem zamítl. V jeho odůvodnění především uvedl, že exekuční příkaz lze zařadit mezi druhy úkonů, které směřují k vymožení daňových nedoplatků ve smyslu § 70 odst. 2 daňového řádu, a proto je tento úkon způsobilý přerušit promlčecí lhůtu. Hlavní žalobní námitku směřující proti exekučnímu příkazu z března 2000, který žalobce podle jeho tvrzení neobdržel, neshledal soud důvodnou. Žalovaný vyjmenoval ve vyjádření k žalobě a součástí spisu učinil několik dalších listin, jejichž převzetí žalobce na doručkách podepsal obdobným podpisem jako na doručence zásilky obsahující exekuční příkaz z roku 2000. Na tyto listiny žalobce následně svými podáními včas reagoval, nic tedy nenasvědčovalo tvrzení žalobce, že se nejednalo o jeho vlastnoruční podpis. Pokud i tyto zásilky přebíral neoprávněně někdo jiný, bylo by logické, kdyby žalobce námitku nedoručení vznesl již dříve ve vztahu k těmto dalším listinám, o jejichž existenci prokazatelně věděl. Žalobce takto nejednal a námitku nedoručení a nepodepsání doručky vznesl poprvé až v žalobě. Tím spíše nelze žalovanému vytýkat, pokud podobu podpisu ze své iniciativy neproověřoval a nezpochybňoval. Doručka obsahuje všechny požadované náležitosti včetně data převzetí 7. 4. 2000 a podpisu žalobce.

[6] Jelikož vizuálně se podpis na doručence zjevně podobá podpisům žalobce na jiných doručkách obsažených ve správním spise a jelikož žalobce proti jejich doručení nikdy nevznášel žádné námitky, neshledal soud důvodným ani žalobcův návrh na provedení důkazu znaleckým posudkem z oboru grafologie za účelem posouzení pravosti podpisu.

[7] Krajský soud dále uvedl, že žalovaný správně vypočítal běh lhůt, jelikož šestiletá promlčecí lhůta v daném případě běžela od roku 1995 a byla přerušena doručením již zmiňovaného exekučního příkazu 7. 4. 2000. Od tohoto okamžiku běžela nová promlčecí lhůta, přičemž další exekuční příkaz obdržel žalobce 14. 3. 2006, čímž došlo opět k přetržení promlčení a začala běžet další šestiletá lhůta. Byly tak splněny podmínky § 70 odst. 2 daňového řádu, a proto není důvodná žalobcova námitka, že „byla penalizována promlčená daň“. V souladu

s § 58 daňového řádu je penále příslušenstvím daně, následuje jeho osud, a to i ve vztahu k jeho promlčení.

[8] S odkazem na judikaturu zdejšího soudu krajský soud též uvedl, že i ve vztahu k penále byl v dané věci rozhodujícím úkonem exekuční příkaz z roku 2000, jímž byl přerušen běh promlčecí lhůty pro vybrání vlastní daně. Správce daně byl oprávněn vyrozumět žalobce platebním výměrem o existenci penále, a to v souladu s § 63 daňového řádu kdykoli, jelikož nedošlo k promlčení práva na vybrání daně. Nedůvodnou shledal soud rovněž žalobcovu námitku nedostatečného odůvodnění rozhodnutí žalovaného.

II.

Shrnutí argumentů uvedených v kasační stížnosti

[9] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) rozsudek krajského soudu včas napadl kasační stížností, v níž uplatnil kasační důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel především tvrdí, že krajský soud nesprávně posoudil právní otázku aplikace § 70 daňového řádu. Přitom vycházel z toho, že doručení písemnosti je doloženo listinou ve správním spisu, ale zcela pominul zásadní námitky absence relevantních důkazů o doručení. Promlčení bylo po celou dobu běhu daňového, odvolacího i soudního řízení kvalifikovaně uplatněno.

[10] Celý případ je dle stěžovatelova názoru založen na tom, že ve spisu správce daně je založena doručka, kterou žalovaný považuje za důkaz o zpravení stěžovatele o exekučním příkazu z 30. 3. 2000, čj. 87706/00/138941/0766, na níž je uvedeno datum 7. 4. 2000 a v kolonce pro podpis příjemce je vepsáno stěžovatelovo příjmení. Ze samotného „podpisu“ je zcela zřejmé, že nepatří stěžovateli, přičemž důvody této skutečnosti byly uvedeny v žalobě. V rámci soudního přezkumu stěžovatel navrhl připojit spis krajského soudu sp. zn. 57 Ca 93/2006, který s posuzovanou věcí úzce souvisí, skutečnosti z tohoto spisu však krajský soud nevzal do úvahy.

[11] Uvedené skutečnosti byly v řízení před krajským soudem v rámci jednání 8. 9. 2009 opakovaně uvedeny a doloženy, soud k nim proto měl přihlédnout. K prokázání absence stěžovatelova podpisu na předmětné doručence byl navržen důkaz znaleckým posudkem, soud jej však jako nedůvodný zamítl. Tento závěr odůvodnil tím, že žalovaný neměl důvod pochybovat o pravosti stěžovatelova podpisu na doručence z 7. 4. 2000. Soud v této souvislosti argumentuje tím, že stěžovatel v minulosti reagoval na písemnosti, které sice nepřevzal, ale dozvěděl se o nich od osob, které písemnosti převzaly. Stěžejní přitom však je, že správce daně ani žalovaný nepředložili ani jednu listinu, kterou zcela bez pochyb podepsal stěžovatel, argumentovali jen listinami, na nichž bylo napsáno příjmení S., ale nikde to nebylo v podobě připojení podpisu pana S. na listině s relevantním obsahem. Není možné akceptovat závěr, že byly již v minulosti zaslány daňovému subjektu písemnosti, na něž reagoval. Je prokázáno doručení jiné písemnosti jen proto, že na doručence je podpis jiné osoby, která zřejmě v minulosti převzala písemnosti pro daňový subjekt a tehdy mu o jejich doručení řekla.

[12] Je pochopitelné, že správce daně neměl v minulosti důvod se znepokojovat nad tím, kdo přebíral písemnosti doručované daňovému subjektu, pokud ten na ně ve výsledku reagoval. Musel se ale zabývat otázkou, zda byl stěžovateli doručen exekuční příkaz ze dne 30. 3. 2000, a to od okamžiku, kdy mu stěžovatel poprvé sdělil, že za posledních 10 let nebyl zpraven o žádných úkonech směřujících k vybrání daně. Tuto skutečnost stěžovatel správce daně sdělil již v námitce proti exekučnímu příkazu z 14. 3. 2006, nikoliv až v žalobě, jak to tvrdí krajský soud. Stěžovatel též konstatoval, že jím užívaný podpis je po celou dobu používán v nezměněné

podobě a je naprosto autentický a individualistický, podpis na předmětné doručence je zřejmě podpisem dítěte, ženy nebo starce. Ze všech výše uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

III.

Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[14] Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodu v kasační stížnosti uvedeném, shledal přitom vadu, již by se musel zabývat i bez výslovného návrhu (§ 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Soud se nejprve zabýval stěžovatelovou námitkou, podle níž krajský soud vůbec nezohlednil skutečnosti obsažené ve spise téhož soudu sp. zn. 57 Ca 93/2006. Vadu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. shledal v postupu soudu, který sice vyhověl žalobcovu návrhu a připojil k projednávané věci uvedený spis, ale v napadeném rozsudku se jím vůbec nezabýval. Nijak se nevyjádřil ke stěžovatelovým námitkám, podle nichž spolu obě věci úzce souvisí a postup žalovaného ve zmiňované věci má dopad i do věci nyní posuzované, protože jeho předmětem byl exekuční příkaz, jehož doručení stěžovateli je zpochybňováno i nyní. Stěžovatel přitom na tyto skutečnosti upozorňoval řádně a včas nejprve v žalobě a především pak ve svém závěrečném návrhu u ústního jednání, kde podrobně uvedl, proč považuje obě věci za vzájemně související. Rozsudek krajského soudu je proto v tomto ohledu nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

[17] Z obsahu správního spisu soud též zjistil, že námitku absence vyrozumění o povinnosti k úhradě penále a z toho plynoucího promlčení stěžovatel učinil již v odvolání proti platebnímu výměru. Přestože výslovně nezpochybnil podpis na předmětné konkrétní doručence, bezpochyby touto námitkou založil důvod pro možné pochybnosti. Nelze tudíž přisvědčit krajskému soudu, ani pokud tvrdí, že námitku nedoručení exekučního příkazu stěžovatel uplatnil až v žalobě. Proto nelze za správný označit ani jeho závěr o neexistenci důvodů k pochybnostem o pravosti podpisu a doručení zásilky, pro něž by měl žalovaný ze své iniciativy prověřovat podobu podpisu na doručence.

[18] Vzhledem k zmiňovaným procesním pochybením krajského soudu se zdejší soud nemohl zabývat samotnou podstatou věci. Bude tak na krajském soudu, aby posoudil, zda skutečnosti obsažené ve spise sp. zn. 57 Ca 93/2006 skutečně souvisí s nyní posuzovanou věcí, přičemž dojde-li k závěru, že tomu tak je, bude jeho povinností se s nimi v novém rozhodnutí podrobně vypořádat. V opačném případě bude povinností soudu odůvodnit, proč vzájemnou souvislost mezi oběma spisy neshledal.

IV.

Závěr a náklady řízení

[19] S ohledem na výše uvedené Nejvyšší správní soud napadený rozsudek krajského soudu podle § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

[20] Právním názorem v tomto rozsudku vysloveným je krajský soud v dalším řízení vázán (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[21] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne Krajský soud v Plzni v dalším řízení (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2010

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu